

Y M S E A T T Å T F Ô R

I. Røtter

Vi ønsker å få vite a) hvordan sankingen foregår i bygden i dag, b) om det er skjedd noen forandring i manns mine, eller c) om det er tradisjon om en slik forandring. Det er d) viktig å få vite hvordan det var i den eldste tid en kan berette om (opplys fra hvilken tid, fars, farfars, eller nøyaktig fiksert).

A Forskjellige røtter

1. Sanker en en da røtter i Deres bygd? Reknes røtter som nødfôr? Sanket en røtter under siste verdenskrig? Dersom en ikke lenger sanker røtter, når sluttet en med det?
2. Graver en om våren (under våronna) opp kvekerøtter og gir dem til dyra, rå eller som log? Hvilke dyr eter dette?
3. Nytter en andre røtter, f. eks. av trauske, nøkkerose?
4. Hvordan blir røttene fraktet heim?
5. Kan en oppbevare røttene en tid, eller må de fôres opp så snart de er tatt opp?
6. Blir noen røtter reknet som godt fôr? Hva slags?

B, Bregner (blom)

1. Hva slag bregner blir sanket (einstape, einstakk, burke, buslak)? Når graver en bregnerøtter opp (om høsten, om våren)?
2. Kaller en i Deres bygd bregnerøtter for moldfôrrot, moldfôr, telg? Kaller en også ugressrøtter som en graver opp om høsten, for moldfôr?
3. Hvordan oppbevarer en bregnerøtter?
4. Blir bregnerøtter regnet som godt fôr?
5. Nytter en også de vintergrønne bladene av bregner (bjønnekam) til hester? Slår en bladene om våren?
6. Er bregnerøtter bare brukt i nødår? Nyttet en dem under siste verdenskrig? Blir bregnerøtter i Deres bygd sanket årvisst?

II. Tang og tare

A. Tang

1. Reknes tang som årvisst fôr i Deres bygd? Er tang bare nødfôr? Sanket en den under siste verdenskrigen? Dersom en ikke lenger sanker tang, når sluttet en med det?
2. Når sanker en tang (fra høst til kyndelsmesse)?
3. Hvilke redskap skjærer en tang med?
4. Hvordan fraktes den heim?
5. Blir tang alltid kokt? Koker en den alene eller sammen med fiskeavfall? Lar en tangen ligge og gjære? Hvilke husdyr eter den?
6. Blir tang ansett for å være godt fôr?

B. Tare

1. Sanker en tare helst om våren?
2. Blir tare fisket opp? Hvilke redskap nytter en til det?
3. Hvordan blir den fraktet heim?
4. Gir taren til dyra med en gang rå eller skal den ligge et par dager før en gir den til dyra? Hvilke dyr eter den?
5. Rekner en tare for å være godt fôr Bedre enn tang? Blir den sanket hvert år eller bare i uår?

III. Annet fôr av planter

Kjenner en andre planter som en nytter som sankefôr og som ikke er nevnt her (f. eks. erteris, krapalauv, krake)?

Rognebær se under V, 4

IV. Hestemøkk

1. Nyttet en i Deres bygd hestemøkk som fôr? Er det alminnelig eller bare i nødår? Dersom en ikke lenger nytter hestemøkk som fôr, når sluttet en med det? Brukte en hestemøkk under siste verdenskrigen?
2. Gir en hestemøkk ublandet til kyrne, helst med litt mel på?
3. Nyttet en hestemøkk kokt med mose og høy, eller kokt med agner, lauv og salt, eller kokt med mel, eller blandet med høyfrø (til grisene), eller kokt med agner og tørket potetgress? Når det heter "kokt", mener en at blandingen virkelig blir kokt, eller at en slår kokende vatn på?

V. Sørpefôr

1. Koker en enda sørpe til dyra? Hvor bruker en å koke den? Hva får dyra i (sørpekolle), hvordan ser karet ut? Når en sier at sørpen kokes, mener en da alltid at den virkelig koker over ilden, eller kan det bety at en slår kokende vatn på?
2. Nytter en sørpe (tøyse, bløyte, hakkels) av korn, agner og vatn, eller vatn med høy, litt mel, iblant melk, lauv, gress, eller bare vatn og mel? Hva slag mel (havre, blandkorn, lettekorn av bygg, erter)?
3. Nytter en sørpe kald for det meste, men varm ved spesielle anledninger (etter fødsel, ved sykdom)?
4. Nytter en rognebær? Lar en bærene stå i vatn til det blir surt? Gir en dette vatnet (raunebærlog) til kyrne? Slår en kokende vatn på de utvatnede bær og lar kyrne ete dem? Nytter en rognebær ellers til fôr (tørket til høns)?
5. Nytter en drank (fra brenneriene) slått på agner, rakelauv, på det dårligste fôr? Bruker en dranken kald eller lunken?
6. Nytter en mask (bunnfall etter ølbrygging) blandet med mel, salt og vatn, eller (varmt) vatn med malt (etter fødsel)?
7. Koker en log på kvannstilk eller kvannerot, eller høymo, høyfrø, eller tørkede potetstilker, brennesler, kvekerøtter?

VI. Fiskeavfall

1. Nytter en fiskeavfall i Deres bygd årvisst, eller bare som nødfôr i uår? Nyttet en det under siste verdenskrigen?
2. Nytter en tørket fiskeavfall (hoder, rygger, innvoller) av skrei og sild som de er, eller blir det alltid kokt "løyping" på det?
3. Koker en fiskeavfall sammen med tang (kaller en det for molle) eller har en hakket tang og tare opp i løypingen?
4. Får dyra kraften med det kokte avfall i, eller bare kraften?
5. Nytter en også fersk fisk (fjordlodde, småfisk og sild), eller ferskt avfall til å koke løyping (fiskesø) til dyra?
6. Hvor koker en "løype", ute, i fjøset eller i huset?
7. Kan fiskeavfall være hovedmassen av fôret? Hvor mange måltider får dyra om dagen? Fortell hva og hvor meget av hvert slag omtrent de får til hvert mål.